

Před startem na Hindúkuš

«...Vyjadřujeme své potěšení z návštěvy horolezecké expedice, která se má uskutečnit v roce 1965 v hindúkušském pohoří Afghánistánu. Do té doby očekáváme požadované informace. S úctou Mohamed Faruk Saridž, generální tajemník afghánského národního olympijského výboru.»

Úryvek z dopisu vysokého afghánského sportovního představitelů a další bohatá korespondence předcházela tomu, aby dne 19. června mohla odcestovat 13členná skupina našich horolezců do severovýchodního cípu vysokohorského masívu pro nás málo známého Hindúkuše. Na konci cesty přes Damašek, Teherán, Kábul... leží ve zcela neprobádané severovýchodní oblasti Badachšanu do ledovců skute šestitisícové horské velikány.

Výpravě předchází dlouholetá poctivá příprava doma i za hranicemi. Zejména zimními výstupy ve Vysokých Tatrách získali horolezci cenné zkušenosti pro ledovcové terény, v nichž se již cítí »jako doma«. Poučné byly i výpravy do hor v SSSR, Jugoslávii a Rakousku, zájezdy do italských a francouzských Alp aj. Vloni zlezli naši horolezci Matras a Ginzel travers Bezinglijské stěny v Centrálním Kavkaze. V Alpách před třemi roky vystoupili Kuchař se Zibrínem severní stěnou Elgeru.

Proč si naši sportovci zvolili právě afghánské velehory? Hindúkuš, jehož masívy se zvedají až do výše přes 7000 metrů, patří k nejvyšším velehorám světa, v nichž jsou dosud neprobádaná místa. Proto je zde bohaté pole působnosti nejen po horolezecké, ale i vědecké stránce. Dále s Kábulem máme přímé letecké spojení, což značně usnadní přepravu expedice.

Kondiční a fyzická příprava pro tak náročnou výpravu, která prožije týdny ve výšce nad 4 tisíce metrů, trvala léta a několikrát se prověřovala. Účastníci měli i tři soustředění — první v Praze, druhé za obtížných povětrnostních podmínek při více než 20⁰ mrazech v Roháčích, kde se zkoušela zvláště výzbroj a výstroj. Naposled se sešli v Klánovicích, odkud odjeli na druhou zkoušku do podtlakové komory.

Dva členové výpravy se zúčastnili semináře o Hindúkuši v Salcburku, pořádaného Rakušany, na němž se setkali vedoucí dosavadních expedic do těchto velehor. Mnoho cenných poznatků velmi ochotně předal našim horolezcům B. Chvaščínský, vedoucí 1. polské expedice, která byla v Hindúkuši v roce 1959, kdy začalo jeho horolezecké a přírodovědecké objevování.

Mezi členy naší výpravy jsou různí odborníci i vědečtí pracovníci. Kromě touhy mít ten »svůj« dosud nezlezený štít bude prováděn biologický výzkum, který povede kandidát věd M. Daniel a navíc se bude věnovat meteorologii. Je rovněž vědeckým koordinátorem. Na své si přijde topograf inž. Matras, hlavně tam, kam ještě nevstoupil lidský tvor. Lékař výpravy dr. Wolf má svého koníčka v botanice, telekomunikační spojení bude v rukou inženýra Psotky. Kameraman Roger uplatní svou odvahu ze střemhlavých letů a parašutismu stejně dobře při natáčení asi 10kilometrového barevného filmu. O fotografickou žej se postará Vilém Heckel. Mezi dalšími nelze opomenout hlavního organizátora výpravy, předsedu Ústřední horolezecké sekce soudruha VI. Sedivého, který je vedoucím expedice a jehož zálibou je petrografie.

Průměrný věk členů výpravy je zhruba 36 let. Doma zanechávají dohromady čtyřladvacet dětí a třináct manželů, které mají pochopení pro horolezeckou vášeň svých druhů.

Stěhovací horečka expedice dosahuje v těchto dnech vrcholu; zbývá odeslat ještě necelou desetinu zavazadel.

Člen výpravy I. Gálffy v podtlakové komoře »v 8000 m« pod kontrolou dr. Dvořáka a dr. Wolfa. Foto O. PÍCHA

Spolupracovník soudruh Soběslavský pracuje dnem i nocí ve skladu a na něm hodně záleží, zda se vyjede včas. Aby se v té hromadě beden na místě vyznali, je náklad roztríděn tak, že barevný pruh určuje, kde se obsah rozbálí.

Veškerá výbava se vešla do »pouhých« 112 beden o celkové váze 4200 kg, z toho 1400 kg tvoří potraviny. Co všechno kromě horolezecké výstroje skrývá jejich obsah? Od nejpraktičtějších zámečnických potřeb všeho druhu, meteorologické budky, pastí na zvířena, herbářů a desek na lisování rostlin, vysílaček až po lékařské náčiní a další vědecké přístroje — a dejme tomu i to ševcovské kopyto se jistě najde. Lovecká puška a malorážka pomůže občas zpestřit táborový lístek čerstvým masem.

Výprava vděčí za pomoc celé řadě závodů, které nezištně poskytly speciální výzbroj a výstroj. Jejich výrobky budou vyzkoušeny ve velmi obtížných velehorských podmínkách. Výborné výškové boty vyrobili ve Skutči a v Opavě, z Moravské Třebové přišly speciální tkaniny na péřovky a výrobu Žďárského pytlů, jež ušila Drutěva v Brně, Kožedělný podnik v Praze dodal originální batohy, Výzkumný ústav A. S. Popova v Praze a Tesla z Pardubic lehké vysílačky kapesního formátu s akčním rádiem 6 km i větší do 14 km, hodináři ze Šternberka hodiny a budíky, z Příbramí poslali prvotřídní cepíny, z Krásného Března spoustu potravin všeho druhu v rozličném balení. Obaly dodaly Brněnské papírny. Ochotně vypomohli i naši vojáci.

Cílem našich horolezců je neprobádaná oblast Badachšanu v severovýchodním Afghánistánu, kde se do nadoblačených výšek zvedají divoce rozeklané masívy věčně zaledněného Hindúkuše. Tato místa, kde dosud nestanula žádná expedice, nabízejí naší výpravě bohaté možnosti pro horolezecké výkony i vědecké působení. Do základního tábora ve výši asi 4200 metrů, který bude sloužit mimo jiné i k částečné postupné aklimatizaci, budou přepraveny bedny z Kábulu asi 900 km auty, dále se náklad dopraví na oslech a koních. Počítá se se spoluprací místních obyvatel, Tádžiků. Přestože bude mít výprava afghánského průvodce, který mluví i jazykem místních obyvatel farsí, každý z účastníků se naučil asi 300 základních výrazů v tomto jazyce, včetně číselovek.

Možno říci bez nadsázky, že tříměsíční výprava našich horolezců na Hindúkuš, jejímž pořadatelem je ÚV ČSTV, je dosud největší horolezeckou i vědeckou expedicí u nás vůbec. Přispěje též k dobrým vzájemným vztahům naší země s Afghánistánem.

B. BRAUN, J. ŠROM